

43

24/5/1933 Çarşamba

133

Reis : Maarif Vekilidir. Reşit Galip Beyefendi.

Umumî Kâtip : Ruşen Eşref Bey.

Âzalar : Ahmet Cevat, Besim Atalay, Celal Sahir, Hamit Zübeyr, Hasan Âli, İbrahim Necmi ve Ragıp Hulûsi Beyler.

R U Z N A M E

- I- 17/5/933 Toplanmasının zaptı.
- II- Lengüistik ve Filoloji Kolunun takrirı.
(Ragıp Hulûsi Beyin Léonce Rodet den tercüme ettiği (Dil sesleri ilmi) adlı eserinin Kol âzasından İbrahim Osman Bey tarafından yapılan tetkiki hakkında)
- III- Umumî Merkez Heyetinden Ragıp Hulûsi Beyin takrirı.
(Umumî bir gramer anketi açılması ve ayrı bir komisyon teşkili hakkında bir teklifi)
- IV- Besim Atalay, Hasan Âli ve Abdülkadir Beylerin raporu.
(Mustafa Fahrettin Bey tarafından yapılan (Kitabül-İdrak Lisanül-etrak) tercümesinin tetkik edildiğine dair)
- V- Gelen Kâğıtlar:
- A) Kemalettin Kâmi Beyin, Maarif Vekili Bey tarafından Cemiyete havale edilen mektubu.
(Gazi kelimesine öz Türkçe mukabil olarak (Alp) kelimesini teklif etmektedir)
- B) Artin Cebeli Beyin mektubu.
- C) Himayetfal Cemiyeti reisliğinin 18/5/933 tarih ve 1867 sayılı mektubu.
(Cemiyetimiz tarafından şimdiye kadar negredilen kitaplarla negredileceklerden birer tane istenmektedir.)
- Ç) Maarif Vekâleti M.T.T. reisliğinin 22/5/933 tarih ve 1817 sayılı mektubu.
(İzzet Beyin "Ninelerden kalma bilmece" adlı defterinin gönderildiğine dair)
- D) Dr. Şükrü Beyin mektubu.
(Tercüme ücreti istemektedir)

- E) Kilisli Rifat Beyin 22 Mayıs tarihli mektubu.
- F) Uşak memleket kütüphanesi kâtibi Ş. Kaya Beyin 20/5/933 tarihli mektubu.
(Arapça selam kelimelerinin yerlerine Öz Türkçe mukabillerinin tamimini rica etmektedir).
- G) C.H.F. Umumî Kâtipliğinin 18/5/933 tarihli ve 39067 sayılı mektubu.
(Ali Seydi Beyin üçüncü kitabından 26 defterin gönderildiği bildirilmektedir).

VI- Bülten meselesi

VII- Ragıp Hulûsi Beye verilecek ücret hakkında.

VIII- Mustafa Nurettin Bey dosyası.

I- 17/5/1933 Toplanmasının zaptı okundu, kabul edildi.

II- Lenguistik Filoloji Kolunun takriri.

(Ragıp Hulûsi Beyin Leonce Rodet den tercüme ettiği (Dil sesleri) adlı eserinin kol âzalarından İbrahim Osman Bey tarafından yapılan tetkiki hakkında)

KARAR: Rapor okundu. Eserin kıymetli olduğu anlaşıldı. Ragıp Hulûsi Bey, İbrahim Osman Beyin raporundaki kayıtları nazarı itibare alarak eseri iki hafta içinde Vekâlete verecek, tercüme ücretinin son üçte birini alacaktır.

Ragıp Hulûsi Beyin eserinin Maarif Vekâleti tarafından bastırılması mukarrer olması münasebeti ile Maarif Vekili Beyefendi bir teklifte bulundu. Maarif Vekâleti tarafından bastırılacak olan bu eserin ve hazırlanmış diğer eserler varsa onların T.D.T.C çalışma külliyatı olduğunu gösterecek bir isim ve şekil altında çıkarılması için bir esas konulmasının muvafık olacağını söyledi.

KARAR: 1- Ruşen Eşref, Celal Sahir ve İbrahim Necmi Beyler tarafından bir komisyon yapılacaktır. Bu komisyon Cemiyet neşriyatının ve Maarif Vekâleti tarafından bastırılacak dil işlerine ait eserlerin forma, kapak şekli, punto ve sair şekliyatı üzerinde tetkikat yapacak, tetkikatının neticesini gelecek celsede Umumî Merkez Heyetine bildirecektir.

2- Süleyman Efendinin lûgatının ilk kısmı 7 Haziranda matbaaya verilmek üzere hazırlanmış bulunacaktır.

3- Cumhuriyet matbaasının yeni getirttiği haber alınan lûgat basması-
na yarar küçük puntolu hurufatı hakkında Akba kütüphanesi sahibi
Bilal Beyle temas edilecek bunlar hakkında malûmat ve nümune iste-
necektir.

III- Umumi Merkez Heyetinden Ragıp Hulûsi Beyin, gramer anketi açılması
hakkındaki teklifi.

KARAR: Yeni bir gramer anketi açılmasına lüzum görülmemiştir. Anca, anket
cetvelinde geçmiyen ve Kamusu Türkiide bulunmayan fakat çok umumleş-
miş Arap, Acem edatları, kelimeleri ve bilhassa mürekkep kelimeleri
için anket komisyonu devam eden anket bitince zeyil olarak yeni bir
anket açacaktır. Gramer-Sentaks anketlerini gramer-Sentaks Kolu ida-
re edecek, bu çalışmada derleme kolu ile anket komisyonu ona yardım
edecektir.

IV- Mustafa Fahrettin Bey tarafından yapılan Kitabül-İdrak^î Lisanül-İtrak
tercümesine dair Pesim Atalay Hasan Âli ve Abdülkadir Beylerin raporu

KARAR: Rapor aynen kabul edildi. Eser İstanbulda 1309 senesinde Mustafa Efen-
di tarafından kısaltılarak bastırılmış olan kitabın tercümesidir.
Caferoğlu Ahmet Bey bunun tamamını ve mufassalını 1931 senesinde neş-
retmiştir. Tamamı varken noksanının basılmasında faide görülmemiştir.
Mustafa Fahrettin Beye kitabı iade edilecek ve tercümesinde göster-
diği büyük emek ve gayretin takdirle karşılandığı bildirilecektir.

V- Gelen Kâğıtlar:

A- Kemalettin Kâmi Beyin Maarif Vekili Beyefendi tarafından Cemiyete
havale edilen mektubu
(Gazi kelimesine Öz Türkçe karşılık olarak (Alp) kelimesini tekli-
etmektedir).

KARAR: Bu teklif Hami Reis Gazi Hazretlerine arzedilecektir.

B- Artin Cebeli Beyin mektubu
(İngilizce lûgat istemektedir)

KARAR: Lûgat için kütüphane komisyonuna müracaat edilecek, kendisine iste-
diği kitabın alınacağı ve evvelcede yapıldığı gibi tetkikatının ne
merkezde olduğuna dair devamlı malûmat vermesi bildirilecektir.

C- Himayeietfal Cemiyeti Reisliğinin mektubu.

KARAR: İstedikleri Cemiyet neşriyatı gönderilecek ve bilmukabele kütüphane
için Himayeietfal neşriyatının gönderilmesi rica edilecektir.

Ç- Maarif Vekâleti M.T.T.H. Reisliğinin mektubu.

(İzzet Beyin "Ninelerden kalma bilmece" adlı defterinin gönderildiğine dair)

KARAR: Millî Talim Terbiye Reisliğine defterin alındığı bildirilecektir.

D- Dr. Şükrü Beyin mektubu.

(Tercüme ücreti istemektedir)

KARAR: Tercüme ücreti olarak yirmi Lira verilecektir.

E- Kilisli Rifat Beyin 22 Mayıs tarihli mektubu.

KARAR: Alâkadar komisyona havale edildi.

F- Uşak memleket kütüphanesi kâtibi Şükrü Kaya Beyin mektubu.

(Ecnebi selam kelimelerinin Öz Türkçe mukabillerinin tamimini rica etmektedir.)

KARAR: Kendisine cevap yazılacak, Cemiyetin esasen bu işle meşgul olduğu bildirilecektir.

G- C.H.F. Umumî Kâtipliğinin 18/5/933 tarihli mektubu.

(Ali Seydi Beyin üçüncü kitabından 26 defterin gönderildiği bildirilmektedir)

KARAR: C.H.F. Umumî Kâtipliğine defterlerin alındığına dair teşekkür mektubu yazılacaktır. Defterler, kaydı derleme kolunda olmak üzere emaneten anket komisyonuna verilecektir.

VI- Bülten meselesi

KARAR: Cemiyetin neşredebileceği bültenleri hariçten parasız olarak istiyebilecekler bulunursa bunlar hakkında Umumî Kâtiplik karar verecektir.

VII- Ragıp Hulûsi Beyin ücreti

KARAR: 17/5/933 toplanmasının Umumî Merkez Heyeti âzasından Ragıp Hulûsi Beye ayda yüz yirmi Lira ücret verilmesi kararlaştırılmıştı. Bu karar Mayıs ayı başından tatbik edilecektir.

VIII- M. Nurettin Bey merhumun dosyası

KARAR: Kitap listeleri, tetkik edilmek üzere kütüphane komisyonuna verilecektir.

Gelecek toplanma ruznamesi

Münhasıran Kolların şifahî raporlarına hasredilecektir. Bu raporlar çalışma faaliyetinin ne merkezde olduğunu neler yapıldığı neler eksik kaldığını bildirecektir.

Ruşen Güneş

Reşad Sahin

Y. Necmi
Ahmet Cevdet